

Bet. o. forsl. t. finanslov for 1959-60. § 22.

tidige erfaringer, udgør de grundudgifter, der vil være forbundet med driften af forsøgsafdelinger af den heromhandlede karakter, og vil medgå til løbende anskaffelser, bl. a. af tegnemateriel, kemikalier, kolber, glas og mindre, videnskabelige instrumenter, vedligeholdelse og fornyelse af eksisterende udstyr, bog- og tidsskriftindkøb m. v. Endvidere er der på kontoen opført ca. 400 000 kr. til driften af forsøgsanlæggets strålingskontrolafdeling, hvis arbejde til stadighed må følges op med de seneste erfaringer fra udlandet på dette område.

b. Anskaffelse af større apparatur. Udgifterne til denne konto, der andrager 2 935 000 kr. og stort set svarer til udgifterne i 1957-58 og 1958-59, har hidtil været medregnet som anlægsudgifter og været opført under finanslovens § 27, men under hensyn til, at hovedparten af det grundlæggende apparatur vil være tilvejebragt ved udgangen af 1958-59, samt til, at den hurtige tekniske og videnskabelige udvikling kræver en stadig anskaffelse af apparatur til nye forsøg, samt til karakteren af dette apparatur, har man fundet det hensigtsmæssigt fremtidig at opføre disse udgifter under driften.

c. Forsøgsudgifter. Denne konto andrager 6 000 000 kr.

Som anført i anmærkningerne til den omhandlede konto i finanslovsforslaget for 1959-60 omfatter de anslåede forsøgsudgifter udgifterne ved både de enkelte afdelingers selvstændige forsøgsvirksomhed og ved forsøgsopgaver i forbindelse med forsøgsreaktorerne. DR 2 ventes helt igang omkring 1. juni 1959, medens DR 3 skønnes at ville være igang i hele sidste halvdel af finansåret 1959-60, omend kun med lav kraft. Kommissionens forsøgsprogrammer må således, som også anført i de ovenfor omtalte anmærkninger, til stadighed justeres under hensyn til de resultater og erfaringer, der opnås både på anlægget selv og på andre forskningssteder. Det er derfor vanskeligt at give en detaljeret redegørelse for, hvorledes de skønnede forsøgsudgifter ventes at blive fordelt på de enkelte forsøgsrækker, og hvad der vil medgå til de enkelte forsøg.

Blandt de større forsøg skal især fremhæves de såkaldte exponentialforsøg, hvortil der skal anvendes ikke ubetydelige mængder uran. Formålet med disse reaktorfysiske forsøg er at kontrollere foretagne kalkulationer med henblik på at finde frem til egnede reaktortyper.

For det andet er der i tilknytning til et reaktorstudieprojekt vedrørende en organisk kølet reaktor forudsat udført eksperimenter til belysning af organiske kølemidlers termiske og strålingsmæssige modstandsdygtighed, specielle legeringers anvendelsesmuligheder, varmetransmissionsforhold samt endelig en række basisfysiske og -kemiske undersøgelser.

Alle disse forsøg, der skal foretages gentagne gange, er langvarige og kræver kostbare og komplicerede instrumenter og hjælpeapparatur.

For så vidt angår de landbrugsmæssige forsøg, er disse især koncentreret om stofomsætningen i jorden og vækstoffysiologiske problemer, herunder bl. a. forsøg med kulstof 14, der på grund af sin særlige karakter kræver komplicerede installationer. Disse landbrugsforsøg er af en sådan art, at de ikke kan foretages på andre forsøgs-gårde, hvor der ikke er truffet de særlige beskyttelsesmæssige foranstaltninger.

Vedrørende forsøgsprogrammets omfang og sammensætning og finansielle omfang kan man oplyse, at kommissionen har haft lejlighed til inden for rammen af den dansk-engelske samarbejdsaftale uformelt at føre drøftelser herom med ledelsen af det engelske atomenergiinstitut Harwell, og at denne har givet udtryk for, at der var tale om et velafbalanceret program og en realistisk vurdering af de hermed forbundne udgifter.

Forvaltningsudgifter.

Kontoen, der i alt andrager 510 000 kr., fordeler sig med 125 000 kr. på den egentlige forvaltning af anlæggets drift, 325 000 kr. til rengøring, 20 000 kr. til boliger og 40 000 kr. til skatter.